

Taubmann. ^{apertus}
approbatum semel reprobari non potest 148. 13
quod semel placuit amplius displicere non debet 129. num. 7.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

L. 2
M. 6 10

47
1299
DISPUTATIO JURIDICA

De

EMPTIONE ET VENDITIONE.

Quam

Adspirante divino Favonio
Indultu

Magnifici Ordinis JCorum
In illustri Leucorea

PRÆSIDE

Viro Amplissimo atq; Consultissimo

DN. MICHAELE LEDERE-
RO, J. U. D. Facultatis Juridicæ Assessore & p. t. De-
cano spectatissimo, ut & Electoralis Advocato Ordinario,
Præceptore atq; Promotore suo, optimo,
maximo.

Placida disquisitioni
subjicit

GEORGIUS BURCHARDI, Witteberg.

Ad diem

Februarij, In Auditorio JCor.

Horis consuetis.

9. Martii

⊕ [†] ⊕

WITTEBERGÆ,

Ex Officinâ Typographicâ JOHANNIS HAKEN, 1650.

4 22

XXII

FAHRTS

DEUTSCHLAND

Das erste Buch der Fahrt nach Deutschland
von dem berühmten Seefahrer
Christophorus Columbus
aus dem Jahr 1492
in der Originalausgabe
von dem Verleger
Johann Friedrich
Gleditsch
in Halle
1792

DEUTSCHLAND

Das zweite Buch der Fahrt nach Deutschland
von dem berühmten Seefahrer
Christophorus Columbus
aus dem Jahr 1492
in der Originalausgabe
von dem Verleger
Johann Friedrich
Gleditsch
in Halle
1792

Das dritte Buch der Fahrt nach Deutschland
von dem berühmten Seefahrer
Christophorus Columbus
aus dem Jahr 1492
in der Originalausgabe
von dem Verleger
Johann Friedrich
Gleditsch
in Halle
1792

Das vierte Buch der Fahrt nach Deutschland
von dem berühmten Seefahrer
Christophorus Columbus
aus dem Jahr 1492
in der Originalausgabe
von dem Verleger
Johann Friedrich
Gleditsch
in Halle
1792

JOVA JUVA !

1301

Quanquam materia hujus dignitas & amplitudo, non patiatu[r] paucis se includi paginis, sed prolixam sibi vendicet operam. Cui multi antehac Celeberrimi ingenio Viri invigilarunt, animus tamen mihi est, pro ingenij tenuitate, pauca de Emtione & Venditione, delibare. Ne vero rem immensi operis adorienti, illud Phœtæ obijciatur: audeſne Juvenis de tam arduis rebus disſerere? venia mihi opus est, quam paratam fore reor, cum non ingenij temeritas, sed nobilitas potius materia in amorem me sui allexerit. Interea conatus, si non ipsa opera, laudabitur, aut excusabitur.

THESIS I.

Contractus Emtionis & Venditionis (a) cum ipsa gente humana originem videtur sumſiſſe (b). De quo aliquid dicturus, operæ pretium erit, in antecessum certam progrediendi rationem delineare. Ac considerabimus Emtionem Venditionem, vel totaliter; vel partialiter. Totaliter, tum in Definitione, eaque vel Nominali, quæ absolvitur in Etymologia, & Homonymia; vel Reali: tum in Fine. Partialiter, vel respectu Divisionis: vel respectu Constitutionis, quæ sub sese complectitur Requisita substantialia, Causam sc. efficientem proximam, & Materiam circa quam: Materiam in qua: Effectum: & accidens: vel respectu solutionis.

(a) Sumitur hic vocabulum Emtionis & Venditionis latissimè, ut sub sese permutationem simul comprehendat, prout in eadè significatione Imperator illud accipit, S. 2, *Inſt. de Emtion. & Venditione*.

Vendition. (b) Humanam gentem non minus indigentia, quam Natura autore sociam, verisimiliter quis dixerit. Cujus sublevanda gratia permutatio, quæ priscis gentibus Emtio - Venditio erat, prout ex §. 2. *Inst. de Emt. & Vend.* addiscere licet, ad inventa. Qua ratione Imperator hunc contractum vetustissimum appellat, d. §. 2. *Inst. b. t.* Cum verò hic contractus multis laboraret difficultatibus, quippe cum id, quod alteri superest, non statim alteri desit, homines, postquam coeperunt sapere, sponse nummum amplexi, quo hisce consuleretur difficultatibus, atq; hunc contractum Emtionis - Venditionis à Permutatione separarunt, nomine ei indito speciali, prout latius disserit Jctus Paulus, in l. 1. ff. de *Contrab. Emt.*

THES. II.

Definitio Nominis consistit in Etymologia, & Homonymia. Emtionis etymon alij constituunt Græcum ἐμῶν (a). Aliis placet vocabulum Emtionis ab infinito emere deduci, (b) adeoq; Latina origine gaudere. Venditionis vulgaris hæc est derivatio, quando deducitur à venum & datio. Nos litem hanc nostram non faciemus, sed Grammaticis eam committimus.

(a) Quia id in Emtione potissimum agitur, ut res fiat mea, & pen. §. ult. ff. de *contrab. Emt.* Val. Guil. Forst. part. 1. *Just. Tract. Diff.* 18. *lib. 1.* (b) *Vid. Pacius, de Emtione & Vend. axiom. 6.* (c) *Pacius d. axiom. 6.*

THES. III.

Homonymia omnis præcidenda, priusquam ad Definitionem Realem accessum facimus. Sumitur vocabulum Emtionis in Jure nostro Civili (1) generaliter (a) (2) Specialiter & propriissimè. (b) (3) Impropriissimè & abusivè (c) Sic Venditionis vocabulum tum generaliter (d) sumitur, tum specialiter. (e)

(a) Pro quavis alienatione rerum earum quæ in commercio veniunt, l. *statu liberi, §. Quintus Mucius. 1. vers. quoniam lex. ff. de con-*

de contrab. Emt. (b) Pro ea contractus Emtionis & Venditionis parte, in qua pro Re recipienda unus contrahentiū incertum, pretium dandum consentit. Qua in significacione tot. tit. Inst. de Emt. & Vend. C. de contrab. Emt & multis legib. D. eod. sumitur; atque nos hic acceptum volumus. (c) Quando vocabulum emere, sumitur pro locare, ut in l. ea lege. 51. §. locavi. 1. ff. de locat. conduct. l. si hi qui 14. C. cod. uti notat Pantzschmann. lib. 1. quest. 17. n. 24. (d) Pro omni rerum alienatione qua fit per commercia, ut in l. sicut 8. §. venditionis 11. ff. quib. mod. pign. vel hypothec. solv. (e) Quando eam denotat Contractus Emtionis-Venditionis partem, qua pro pretio recipiendo unus contrahentium in certam mercedem tradendam consentit. Qua in significacione hic acceptum placet.

THES. IV.

Sic fuit Definitio Nominis, sequitur Definitio Rei. Contractus v. Emtionis-Venditionis in Jure nostro definitus non reperitur, dehinc varia Dd. audiuntur definitiones, (a). Præ cœteris tamen arridet magni illius Jcti Wesenbecii, qui in Paratit. ff. de contrab. Emt. hanc ponit definitionem: Emtio & Venditio (b) est contractus (c) Juris gentium (d) nominatus, (e) bonæ fidei, (f) in quo per consensum res pretio commutantur, ea ratione, ut venditor obligetur ad tradendam rem ejusq; aut transferendum dominium, aut præstandam Evictionem, Emtor contra ad dandum Venditori pretium.

(a) Vid. Nic. Mozz. de Contract. Rubr. de Emtione & Venditione, Col. 1. num. 10. & seqq. ubi multas Dd. definitiones recēset & examinat. (b) Cōjunguntur sub hac definitione Emtio & Venditio, utpote quæ sunt correlativa, quorū natura & regula est, ut ad positionem unius, sequatur positio alterius; & è contra ad remotionem unius, sequatur remotio alterius, quemadmodū Logicorum id testantur libri. Hinc, vocabuli Emtionis & Venditionis promiscuus in Jure nostro usus est, & sumitur emere,

pro vendere, in l. un. C. si serv. exter. se emi mandav. vicissim vendere pro emere, in l. si in emtione 34. in pr. ff. de contrab. emt. Vultej. in pr. Inst. de Emt. & Vend. n. 3. Differunt tamen Emtio-Venditio, ratione personarum, cum alia sit persona Emtoris, qui precium dat, alia Venditoris, qui rem tradit, l. 1. §. 1. ff. de contrahend. emt. pr. l. 1. ff. de rer. permut. Nic. Mozz. de Emt. & Vendit. col. 1. num. 2. & 3. Treutl. vol. 1. Disp. 28. tb. 1. lit. (a) Excellentiss. Dn. D. Coselius Praceptor jugi observantia devenerandus, in Enodatione l. 23. ff. de Reg. Jur. (c) per l. Laveo. 19. §. contractum ff. de Verb. Signif. (d) uti apparet ex l. 1. §. 2. ff. de contrab. Emt. l. 5. ff. de Just. & Jur. l. jurisgentium. 7. §. quae pariunt. 1. ff. de pact. (e) Contractuum varias divisiones Juris Dd. nobis tradunt, Vid. Mozz. de Contractibus in genere, art. 4. n. 1. & seqq. inter quas praecipua est, quod alij sint Contractus Nominati alij Innominati. Nominati dicuntur, qui habent proprium & speciale nomen a lege attributum, e.g. Emtio & Venditio, Locatio & Conductio, d. l. jurisgentium. 7. §. 1. ff. de pact. Innominati sunt, qui speciale nomen non habent, sed utuntur communi contractus nomine. Et eorum Jctus Paulus quatuor facit genera: Do ut des. Do ut facias; Facio ut facias; in l. naturalis. 5. §. tot. serè tit. ff. de prescript. verb. Schneid. ad §. fin. Inst. de Obligat. Rubr. de Contractibus n. 3. & seqq. Mozz. d. l. num. 11. & seq. Wesenbec. in Parat. ff. de praescrip. verb. n. 2. (f) §. actionum. 28. Inst. de action. Et exigitur bona fides non solum tempore conventionis, l. pro emtore 2. in pr. ff. pro Emt. sed etiam sequenti tempore, uti per l. si eum. 68. §. 1. ff. de contrab. emt. Bald, & alij Dd. probant. Dolus igitur omnis à Contractu Emtionis abesse debet, per l. Eleganter 7. in pr. ff. de dol. mal. quum bona fidei contractus sit, l. 3. §. fin. ff. pro soc. Hanc sequitur sententiam Petrus Gregor. in Syn. Jur. Univ. lib. 25. cap. 2. n. 2. Arum. Exer. 14. tb. 16. Treutl. vol. 1. Disp. 28. tb. 2. lit. (f) Dissentire videtur Wesenbec. in Parat. ff. de dol. mal. n. 1.

THES. V.

Post Definitionem Realem, Finis considerationem incurrit. Est autem Finis Emtionis-Venditionis salus publica (a).

(a) Ft-

(a) Finis Emtionis- Venditionis est , ut necessariae res inter ho- mines communicentur facilius, & perpetua pecunia aestimatio- ne difficultatibus permutationum subveniatur , prout loquitur Jctus Paulus in l. 1. §. 2. ff. de Contrab. emt. Wesenb. in Parat. ibid. n. 11. Just. Meier, in Colleg. Argent. Disp. ad lib. 18. ff. tit. 1. th. 44.

THES. VI.

Hactenus totalis Emtionis- Venditionis consideratio, sequitur partialis, in divisione. Divisiones varias Dd. nobis exhibent, quarum praecipuas solum recensebimus. Dividitur Emtio- Venditio (1) in eam quaest Juris Gentium (a) & eam quaest Juris Civilis (2) Dividitur Emtio- Venditio in Publicam, (b) & privatam. (3) Alia est Emtionis- Venditiones species, quaest fit sine (c) scriptura, alia quaest cum scri- ptura fit. (4) Alia est venditio pura (d) alia conditionata.

(a) De ea quaest Juris Gentium hic nobis sermo est, & agitur tot. tit. ff. C. & Inst. de Emt. & Vend. Quae Juris Civilis est, olim vocabatur Mancipatio, & ejus vestigia non nisi ex fragm. Ulpian. tit. 19. §. 2. hodie apparent, quapropter ceu antiquatam eam seponimus. (b) De privata hic loquimur, & agit tot. tit. ff. de contrab. emt. C. & Inst. eod. De publica tot. tit. C. de fid. & jur. basl. a. f. s. i. al. (c) pr. Just. de Emt. & Vend. (d) per l. Labeo. 50. ff. de contrab. Emt.

THES. VII.

Divisioni non incongrue subnectitur Constitutio, quaest complectitur Requisita Emtionis- Venditionis substanti- alia, Causam sc. efficientem, & Materiam circa quam. Cau- sa Emtionis- Venditionis, efficiens proxima (a) est consen- sus atque voluntas contrahentium de re certa, & pretio constituto (b).

(a) Consensus merito sibi primum vindicat locum inter requi- sita hujus Contractus substanti- alia, quum solus is perfectitudi- nem Emtioni- Venditioni inducat, etiamsi nec pretium solu- tum, nec res tradita sit, pr. Inst. de Emt. & §. quum autem 3. Just. eod.

eod. Atque is, in Emptione quæ absquæ scriptura celebratur (de qua anteriori thesi 5. diximus) expressis ex verbis contrahentium colligitur, *d. pr. Just. de Empt. & Vendit.* Sed in Emptione-Venditione quæ in scripturam redigenda, consensus tum demum perfectus intervenisse creditur quando instrumentum Emptionis fuerit confectum, & subscriptione contrahentium comprobatum, *d. pr. Inst. b. t. l. sicut. §. non videtur. 13. ff. quib. mod. pign. vel hypoth.* Quæ ratione quis dubium movere posset, Contractum hunc, non solo consensu, sed literarum insuper obligatione perfectum fore. Coeterum respondetur, scripturam hic non ex natura hujus contractus, sed ex accidente & pacto hominum intervenire, ut consensum declaret. *Excellentiss. D. Cosellus in Enodac. l. 23. ff. de R. J.* Consensus verò quo modo declaretur si ve verbis, si ve literis, si ve inter presentes, si ve absentes per literas, vel nunciū, nihil subest discriminis, juxta *l. 1. §. fin. ff. de contrab. empt. modo verbis fiat perspicuis & expressis per l. Labeo. 21. ff. de contr. empt. à libero animo nec aliquo metu intricato perfecta l. 1. C. de rescind. vend.* Conditionales enim Emptiones. Venditiones tum demum perfectionem consequuntur, quando impleta est conditio, *l. 7. in pr. ff. b. tit.* Et cum consensui nihil æquæ adversetur atque Error, *l. 15. ff. de Jurisd.* nullum dubium est, quin error interveniens evertat Emptionis-Venditionis contractum per *l. in venditionibus 9. in pr. ff. de contrab. empt.* quod tamen cum grano (ut dicitur) salis accipiendum est, nec de quovis errore intelligendum. Error enim, vel committitur circa ipsū corpus, v. c. si fundus Tusculanus pro Corneliano vendatur, & eum venditio non subsistit, *d. l. 9. in pr. ff. de contrab. empt.*; vel committitur error in substantia, si ve materia, e. g. si æs pro auro veniat, & tum ex mente Ulpiani contractus is Emptionis-Venditionis corrumpitur, *d. l. 9. §. 2. ff. de contrab. empt.* ubi alia adhuc limitatio adjicienda: si erratur in materia totaliter vitiosa, puta si mensa auro cooperta pro solidè aurea venit, & tum Emptio-Venditio omnino interruptitur, per *l. 41. §. 1. ff. de contrab. empt.*; quod si verò erratur in materia aliquantis per vitiosa puta si aurum corruptum pro puro vendatur, Emptio quidem subsistit, per *l. Alter. 10.*

eer. 10. ff. de contrub. emt. l. quid tamen 14. ff. eod. sed venditor ad
interesse teneretur, per. l. 21. S. 2. ff. de Act. Emt. Wesenbec. in Para-
tit. hic n. 6. Pac. cent. 5. concil. 4. Arum. Disp. ad Dig. 13. th. 1. Borch.
er. de Verb. Oblig. c. 5. n. 74. Hackelm. Illustr. Quest. Diff. 11. th. 2.
(b) pr. Inst. de Emt. & Vendit.

THES. VIII.

Materia Emtionis-Venditionis circa quam duplici est
in respectu: alia, ex parte Emtoris; alia ex parte Vendito-
ris. Ex parte Emtoris venit Pretium, (a) quod est pecunia
numerata, quæ venditori pro re emta datur. Hoc alte-
rum est requisitum substantiale Emtionis-Venditionis (b)
ad cuius constitutionem pertinet (1) ut persolvatur in pe-
cunia numerata (c) quæ formam habet publicam (d) 2.
ut pretium sit certum (e) 3. ut sit iustum & congruum, (f).

(a) Pretij vocabulum polysimon est, & sumitur in Jure nostro
multifarie (1) pro premio, in l. Lex Cornelia. 5. S. ult. ff. de in-
jur. & famos. libell. (2) pro mercede, ut in l. si quis 10. S. ult. ff. de
acquir. vel amit. poss. l. insulam 58. ff. locat. (3) pro valore alicujus
rei. Sic pretium vini, olei dicitur in l. idco. 3. ff. de eo quod certo
loc. dar. oport. (4) pecunia, quæ æstimationis, emtionisve causa
constituitur, & ita in l. 1. ff. de contrub. emt. l. 1. ff. de rer. permut. su-
mitur, quo in significato & hac in thesi acceptum volumus. (b)
Alterum requisitum substantiale Emtionis-Venditionis locum
occupat, pretium, siquidem absq; eo venditionem nullam esse
Ictus Paulus ait in l. 2. S. 1. ff. de contrub. Emt. & Imperator in pr.
Inst. b. t. non quod naturam Emtionis-Venditionis ingredia-
tur, & ratione perfectionis hujus contractus substantiale requi-
situm foret, quod fieri nequit, quippe Emtio-Venditio solo
constat consensu, pr. Inst. b. t. & contractus ipse à re, quæ in eū-
dem deducitur, diversus est, arg. S. pen. Inst. de V. O.; sed ratio-
ne consummationis substantiale requisitum dicitur. Vult. ad
pr. Inst. de Emt. & Vendit. num. 8. Parile exemplum prostat in
matrimonio, quod consensu solo firmari dicitur, l. si donationē.
22. C. de nupt. nihilominus deductio sponsæ in domum mariti
B scu

eum necessaria flagitatur in l. 5. ff. de ritu nupt. quod certè de Cõ-
 summatione intelligendum est. (c) In Emtione & Venditione
 pretium debet solvi in pecunia numerata, non in fundo, fru-
 mento, ære &c. prout Sabinus & Cassius putabant, l. 1. §. 1. ff. de
 Contrab. Emt. §. 1. Inst. eod. nisi contractum Emtionis-Venditi-
 onis cum contractu Permutationis confundere velimus. Ex eo
 enim Emtio differt à Permutatione, quod in Emtione-Vendi-
 tione optimè dignosci possit, quid pretium sit, quidve merx,
 quis Emtor, quis venditor dicendus; in Permutatione verò non
 æquè, ubi omnia hæc commixta insunt, uti satis dilucidè id
 probat Ictus Paulus in l. 1. ff. de rer. permut. & l. 1. ff. de contrab.
 emt. Quod tamen ita intelligendum est, ut pretium in numerata
 pecunia determinetur. Nam in numeratione bene potest al-
 lia res, vel etiam nomen debitoris, pro pecunia solvi, per l.
 pretij 9. C. de rescind. vend. l. 2. §. 1. ff. de reb. cred. modò id fiat
 annuente creditore, secus, eo invito, d. l. 2. §. 1. ff. de reb. cred.
 Mozz. de Emt. & Vend. tit. de Substantialibus Emtionis & Venditi-
 onis, n. 13. Qua ratione Emtor, cui pretium à venditore remissũ
 est, rectè ex Emtio agere potest, cum conventio & determinatio
 pretij Emtionem perficere dicatur, arg. l. si tibi. 5. ff. locat. con-
 duct. Phil. Matth. ad l. 16. ff. de R. J. Inst. Meier. in Coll. Argent.
 Diss. ad lib. 18. Tit. 1. ff. ib. 25. (d) Quanta sit nummi in Repub.
 necessitas, quantaquè utilitas, non est ut hic dicamus, cum ex
 Politicis satis id constet. Acquiescamus modo in Aristotelis
 effato: Nummus est terminus Emtionis-Venditionis, lib. 1.
 Pol. c. 6. Sed ut in omnibus contractibus, ita in Emtionis-Ven-
 ditionis quoq; contractu æqualitas & proportio arithmetica ob-
 servari debet, Arist. 5. Ethic. 5. ut aliquis tantum det, quantum
 accepit, & vicissim tantum accipiat, quantum dedit. Hoc ut
 obtineamus, comparatio rei atquè pretij instituenda erit per u-
 triusquè æqualem æstimationem, ait Arist. d. l. Quo verò o-
 mnis fraudis præscindatur occasio atq; suspicio, æstimatio nũ-
 mi in bene constituta Republ. subditis eripitur, & eam Magi-
 stratus superior sibi vendicat, l. 1. & 2. C. de fals. mon. lib. 2. F. tit.
 quæ sint regalia, cum fides publica fraudis suspicione careat. De

qua

qua ut constet, forma publica imprimi assolet, l. 1. in pr. ff. de
 contrab. Emi. quæ est testis veritatis & justitiæ, i. e. quod vera sit
 materia, justî ponderis & æstimij. Ex eo verò, quod Jus numû
 æstimâdi & cudédi ad supremâ spectet Majestaté, cõmoda dedu-
 citur derivatio numi *de p. r. v. v. v. v.*, à lege, quippe qui valoré à le-
 ge, viva, magistratu habet. *Godofr. ad pr. l. 1. ff. de contr. Emi. lit. (i)*
Magirus in Comm. ad cap. 5. lib. 5. Ethic. Aristot. lit. (c) Certitudo
 pretij tantam in sese involvit necessitatem, ut, si pretium non
 sit certum & statutum venditio pro nihilo sit habenda, §. 1. *Inst.*
de Emi. & Vendit. l. emti fides. 9. C. de contrab. emi. Dicitur a.
 pretium certum cujus taxata ac determinata est quantitas, quæ,
 qualis, quanta, l. si cum. 1. C. de rer. permu. l. stipulationum 7 4. §.
 1. ff. de Verb. Oblig. d. l. 9. C. de contrab. emi. sive ea expresso no-
 mine definita sit, d. l. 74. §. 1. ff. de V. O. sive ex demonstratione,
 quæ vicem nominis fungitur, colligi possit, per l. certum est. 6.
 ff. de reb. cred. l. nominativum. 3 4. ff. de condit. & demonstrat. Proin-
 de rectè Emtio- Venditio hisce verbis contrahitur: Quanti tu
 emisti hunc fundum, tanti eum redimam; vel, Pro eo pretio,
 quod in arca habeo, fundum emam, l. hac venditio. 7. §. 1. ff. de
 contr. emi. Priori modo quantitas definitur expresso nomine, in
 verbo quanti; posteriori modo per demonstrationem quantitas
 indigitatur, ac dehinc meritò subsistit; d. l. 9. C. de contrab. emi.
 d. l. nominativum 34. ff. de condit. & demonstrat. Et si enim ignoret-
 ur quantitas pretij, non tamen exinde pretium redditur incer-
 tum, inquit Ulpianus in d. l. 7. §. 1. ff. de contrab. Emi. cum plura
 ignorentur, quæ nihilominus certa sunt, arg. §. 6. *Inst. de V. O.*
Hoenom. Disp. ad Inst. 16. tb. 7. Pari ex ratione, si inter aliquos
 ita convenerit: Quanti Titius vel alius aliquis tertius rem æsti-
 maverit, tanti sit emta, Emtio- Venditio subsistit, & in effectû
 producenda, §. sed & *Inst. de Emi. & Vend.* Ubi tamen notan-
 dum, quod si is nimio rem æstimet, licet parti læsæ ad arbitrium
 Judicis recurrere, arg. l. si societatem. 6. ff. pro soc. *Sichard. ad Rubr.*
C. de contrab. emi. n. 6. Deniq; valet Emtio- Venditio, si quis vi-
 num emerit eo pretio, quo in foro publico venderetur Calendis
 Novembris, arg. l. excepto. 18. C. de locat. & conduct. *Inst. Meier in*
 Colleg.

Colleg. Argentorat. supra c. l. ch. 20. Ex antea dictis sequitur incertitudinem pretij Emptionem. Venditionem vitare, quod exemplis planius fiet. (1) Si dicunt contrahentes, Res emta esse debet eo pretio, pro quo erimus concordēs, Emptio- Venditio non contrahitur, quia pretium est incerto, arg. §. 1. Inst. de locat. & conduct. Igitur si inter eos non convenerit, & ex parte venditionis facta fuerit traditio, non datur Venditori actio ex vendito, sed actio subsidiaria in factum. arg. l. sibi polienda 22. ff. de prescript. verb. (2) Si contrahentes dicunt, res emta sit iusto & congruo pretio, Emptio & Venditio non videtur esse celebrata, sed contractus potius innominatus, quia pretium & hic incerto relinquitur arg. d. §. 1. Inst. de locat. & conduct. Hoenon. Diss. ad Inst. 16. ch. 8. Ampliss. Dn. D. Coselius in Emptione L. 23. ff. de R. J. Diss. Mozz. de Empt. & Vendit. tit. de Substantialibus Emptionis & Venditionis. n. 26. (3) Si contrahentes pretij constitutionem in arbitrium boni Viri, vel etiam peritorum conferunt, Emptio- Venditio eadem ex ratione nulla est. Schneid. ad §. pretium antem Inst. b. c. n. 3. Diss. Hoenon. d. Diss. 16. ch. 9. Plura vid. apud Inst. Meier. in Coll. Argent. Diss. ad lib. 18 tit. 1. ff. ch. 21. (f) arg. l. si æquo. 66. l. si fundum per fidei commissum. 92. in pr. ff. de legat. 1. Pretium enim quantitatem rei superare non debet, quippe æquitati naturali, & iustitiæ commutativæ contrarium est, cum alterius damno locupletari, l. 6. §. 2. ff. de Jur. dot. Accedit, quod ad curam Christianorum Episcoporum pertinere dixerint Divi Imp. Valentinianus & Valens, prospicere, ne negotiatores modum mercandi excedant, h. e. ne carius, quam par sit, merces suas vendant, in l. 1. C. de Episcop. audient. quod pariter Ulpianus à magistratibus exigit, l. 1. §. 11. ff. de offic. pref. urb. Et spectat quoque quod Ictus Paulus asserit, eum, qui in contractum Emptionis. Venditionis est læsus, moderationem ab officio iudicis petere posse, l. officio 17. ff. de contrab. emt. Mozz. de Empt. & Vendit. tit. de Substantialibus Emptionis & Venditionis, n. 19. & 29: Petrus Gregorius. in Synag. Jur. Univ. lib. 25. cap. 14. n. 2. Verum si quis donationis causa rem minoris vendiderit, Emptio valet, l. si quis 38. ff. b. c. Dissent. Inst. Meier. in Collog. Argent. loco antea

1311
cit. ib. 22. Iustum a. ut constituatur pretium, respiciendum est ad valorem monetæ, vel ejus loci in quo traditio fieri debet, per l. ratio possessionis. 3. ff. de action. emt. & vend. Vel ejus loci in quo Emtio. Venditio contracta est, juxta l. semper in stipulationibus. 34. ff. de R. J. Vid. Petrū Gregor. in Syntag. Jur. Ulm v. lib. 25. cap. 14. n. 2. Sibarid. ad l. 1. C. de contrab. emt. n. 3. Intelligitur autem semper in eo loco contracta Emtio, in quo solutio fieri debet, per l. contraxisse 21. ff. de Oblig. & Action. adeo quidem, ut quamvis alibi revera contractum sit, tamen ille locus non attendatur. Wesenbec. Conf. 14. n. 54. & Conf. 327. n. 51.

THESES. IX.

Materia Emtionis-Venditionis circa quã ex parte Veditoris dicitur merx, (a) quo nomine insignitur ipsa Res, quã accipit Emtor pro pretio, Hęc, tertium est requisitum (b) substantiale Emtionis & Venditionis, & sub se comprehendit res omnes, tam corporales, quam (c) incorporales, cum suis accessionibus (d) tam presentes, quam absentes; (e) item futuras (f) & alienas (g) modo ad commercium sint habiles (b) & in rerum natura existant (i). De quibus assertivè.

(a) Vocabulum merx Alciatus deducit à verbo mercari, (teste Gædd. ad l. 66. ff. de V. S. n. 3.) quod propriissime loquendo, est negotiari & quæstus faciendi gratia animo revendendi emere: Hinc propria in significatione & stricta, merx sumitur pro tantum mobili, quæ mercandi, negotiandi, nundinandique causa comparata est, per l. 66. ff. de V. S. Vid. Gæd. ibi, n. 4. à qua tamen significatione eximuntur servi & mancipia, per l. 203. ff. de V. S. Qua ratione bona mobilia, veluti vinum, oleum, frumentum, carbasum &c. merx dici nequeunt, nisi animo mercandi, quæstusque faciendi causa habeantur, l. generaliter. 32. §. uxori. 2. ff. de usu & usufr. legat. Improprie & in lata significatione, merx dicitur quæcumque res vendibilis, ut in l. 1. ff. de contrab.

emb. emt. l. 1. ff. de rer. permut. Quia in significatione vocabulum mercis hic quoque intellectum volumus. Ratio autem cur Ictus Paulus in d. LL. rem venditam merx dici voluit, ea est, quod differentiam inter Emtionem - Venditionem & Permutationem ostendere aptiori exemplo haud potuit, quam à mercatoribus adscita mercis pretijque differentia: ut quemadmodum apud eos aliud est merx, aliud pretium, ita in qualibet Emtione - Venditione oportere esse aliud instar mercis, aliud pretium, tãquam rei æstimationem. Quæ duo in permutatione dignosci nequeunt. *Gædd. ad d. l. 66. ff. de V. S. num. 5.* (b) Quia sine ea Emtio - Venditio esse nequit, *l. nec Emtio. 8. in pr. ff. de contrab. Emt.* Et dicitur merx substantiale requisitum Emtionis - Venditionis, non ratione perfectionis, sed ratione consummationis, quemadmodum supra thesi anteriori 8. sub scholto (b) de pretio diximus. Non incommodè a. hic sub tertio & ultimo requisito monebimus. Quod si quis Emtionem - Venditionem probare contendit perfectam, illum omnia tria, consensum scilicet pretium atque rem probare debere. *Trent. vol. 1. Diss. 28. lit. (a) Gilhaus. in Arbor. Judic. part. 1. cap. 6. §. 220. n. 1. Wesenbec. Consil. 12. n. 21.* (c) Res corporales, sive immobiles ex sint, sive mobiles, quin vendi possint, nullus dubitabit, & exemplis in l. 7. §. 9. 20. & 27. ff. de contrab. Emt. satis patet. De Jure Saxonico idem quidem licet, rerum tamen immobilium Emtionem - Venditionem actis insinuari jubemur *Landr. lib. 1. art. 52. & 38. Weichb. art. 20. vers. Er soll kommen.* Quod quidem hodierna observantia comprobatur; inter ea tamen à Juris Civilis dispositione non omnino recedit, quippe, si judicialis insinuatio non intervenerit, nihilominus Emtio - Venditio rata habetur, teste *Schulz. in Syn. Infl. b. 1. lit. (a)* Res incorporales quoque vendi possunt, quales sunt: hæreditas, *per l. 1. §. tot. tit. ff. de hæred. vel action. vend.* Servitutes tum prædiales, veluti tigni immittendi, *l. cum manu 80. §. 1. ff. de contrab. emt.* tum personales, veluti ususfructus, qui vendi potest non solum ab eo, qui dominium habet plenum, verum etiam ab eo, qui ususfructum solummodo habet, *l. cui ususfructus 67. l. non utitur 38. l. quia 39. ff. de usufr.*

Nomina

Nomina pariter in Emtionem - Venditionem deduci possunt, *l. si nomen. 4. §. l. nomina 17. ff. de hered. vel action. vend. incisiis* etiam & in vitis debitoribus, *l. nominis. 3. C. cod.*; & Actiones siue personales sint, siue reales, *l. certi 9. C. cod.* modo id fiat ante litis contestationem; res enim litigiosa vendi nequit, *101. tit. C. de litig. l. fin. C. de hered. vel action. vend. Myns. 1. obs. 55.* & modo actiones illæ sint activæ, (ut loquuntur Dd.) passivæ enim actiones in hæredem non transeunt, *arg. l. 2. C. de hered. §. action. vend. Mozz. de Emt. & Vendit. tit. de Rebus quæ emi & vendi possunt. n. 6. & seq.* (d) Cum principale omne trahat ad se accessorium *arg. l. fundi. 25. §. ult. ff. de pecul. legat. l. hæres. 100. §. ult. ff. de legat. 3.* ea quoq; quæ rei venditæ coherent unâ vendita esse intelliguntur, *l. ade. 73. ff. de contrab. emt.* quod tamé de ijs solum, quæ tempore contractus coherent, dicitur, *l. Rutilia. 69. ff. eod.* Dehinc fundo vendito, fructus & instrumenta ad hærentia quasi pars fundi vendita intelliguntur, per *l. qui fundum. 40. §. fin. l. si aquæ ductus. 47. & seqq. ff. eod. tit. Wesenbec. in Parat. ibid. n. 8.* (e) Emtio & Venditio parit obligationem ex solo consensu, ideoq; præsentiam non requirit, *pr. Inst. de Emt. & Vend.* (f) Quales sunt futuri ex agro fructus, partus, captura piscium, avium, per *l. nec emtio. 8. §. 1. ff. de contr. emt.* ubi notanda distinctio inter Emtionem rei futuræ, & inter emtionem spei, ex *l. nec emtio. 8. ff. b. v. & pr. l. necessario. 8. ff. de peric. & com. rei vend.* Hæc namq; pura est, & contracta esse dicitur Emtio etiam si nulla res sequatur, *d. l. 8. §. 1. ff. de contrab. emt.* Illa pro conditionali habetur usquæ dum res existit, *pr. l. 8. ff. de peric. & commod. rei vendit.* Igitur si quis specialiter fructuum futurorum Emtionem - Venditionem contraxerit & nulli prorsus nati fuerint, Emtio - Venditio non valet, *arg. d. l. 8. in pr. ff. de contr. emt.* & quia rei futuræ, non spei facta est emtio. Quod si v. aliqui fructus nati fuerint, etiam si tennes, Emtio - Venditio est perfecta, nec remissionem pretij Emtor impetrare potest. *Connan. 7. Comm. 6. Harp. ad §. fin. Inst. b. v. n. 21.* (g) *l. rem alienam 28. ff. de contrab. emt. l. ex emto. 11. §. imprimis. 2. ff. de action. emt. nec eò quicquam Juris verò Domino aufertur, l. nemo 6. C. de reb. alien. non alienand. potest enim*

enim res Emptori turfus eripi, *d. l. 8. ff. b. r.* Ratio a. cur res aliena vendi possit, videtur hæc subesse, quia venditor non cogitur facere rem Emptoris, *l. si ita. 25. §. 1. ff. de contrab. emt.* sed ad traditionem solum tenetur *l. servus. 30. §. 1. ff. de action. emt. & vend. l. sed ad 30. ff. de contrab. emt. Treut. vol. 1. Disq. 28. tb. 4. lit. (e) Sutholt. Disq. 25. aph. 14.* Hinc Rei traditionem Dd. distinguunt à rei datione. Nam dare rem, ajunt, est dominium in accipientem conferre; tradere verò rem, est rem accipienti exhibere etiam absq; dominio. *Sichard. ad Rubr. C. de contr. Empt. n. 7.* Còterum non parum differt, sciens Emptor rei alienæ ab ignorante. Hic enim etsi rem alienam suam facere non possit, venditorem tamen ad id, quantum interest, rem evictam non esse, sibi facit obligatù, *l. cum successores. 23. C. de Evict.* Ille, nisi subsecuta sit evictionis stipulatio, ne quidem pretium repetere potest, *l. si fundum. 27. C. eod.* In dubio autem semper præsumitur Emptorem ignorasse rem emtam non esse venditoris. *Myns. cent. 5. Obs. 25. Gail. 2. Obs. 69. n. 2. (h) l. si in Emptione. 34. §. omnium 1. ff. de contrab. emt. (i) l. domum. 57. in pr. l. 8. in pr. ff. de contrab. emt.* nisi res probabiliter spectetur, ut fructus futuri, *l. 8. ff. b. r. Wesenb. in Parat. ibid. n. 7. Sutholt. dissert. 15. aph. 13. Mozz. de Empt. & Vend. tit. de Substantialibus Emptionis & Venditionis, n. 2. & seqq.*

THES. X.

Haftenus assertivè, de rebus quæ in Emptionem-Venditionem deduci possunt; sequitur negativè, de rebus quæ in commercium trahi nequeunt. Idque vel Naturà; vel Jure Gentium; vel Jure Civili (a). Natura sua in commercium non abit, liber homo (b).

(a) Divisio hæc fundata est in *l. 34. §. 1. ff. de contrab. emt. §. ult. Inst. b. t.* (b) *d. l. 34. §. 2. l. 70. ff. eod.* nisi quis per ignorantiam à venditore deceptus sit, & tunc Emptor contra venditorem actione ex emto agere potest ad consequendum interesse, *l. 4. ff. de contrab. emt.*

THES. XI.

Jure Gentium ab Emptione & Venditione eximuntur Res sacræ, religiosa & sanctæ (a).

(a) l.

(a) l. & liberi. 4. pr. l. sed Celsus. 6. l. hanc legem. 2. 2. ff. de contrab. emt. unde nullius in bonis esse dicuntur, §. nullius. 7. Inst. de rev. divis. & alienatio earum prohibita, l. jubemus. 1. 4. in pr. & auth. Hoc jus. C. de S. S. Eccles. nisi ingens urgeat necessitas, l. sancimus. 2. C. eod. Quod si ejusmodi res ignoranti vendita, tunc Emtio-Venditio in sese & sua natura pro firma habetur, in præjudicium venditoris, adeo ut venditor non aliter obligetur ex emto, ac si rem prophanam & suam vendidisset, & Emtor agere potest actione Emti adversus venditorem scientem, §. ult. Inst. b. t. Subolt. Dissert. 15. apb. i 6. Quandoq; v. & hæ res accessorie & mediate vendi possunt, e. g. Jus patronatus quod Ecclesiasticum & sacrum est, cum universitate transire potest cap. 13. X. de jur. patron. Harp. ad §. fin. Inst. b. t. n. 3.

THEs. XII.

Jure Civili & Statutario prohibita sunt in Emtionem, Venditionem tradi: Res publicæ (a) res dotales (b) litigiosæ (c) furtivæ (d) bona minorum, furiosorum & prodigiorum (e) bona avita (f) prædia feudalìa (g) & Emphyteutica (h).

(a) l. sed Celsus 6. ff. de contrab. emt. qualis est Juris dictio, & emens ejusmodi rem, venditorem ad Eviditionem sibi non obligat, Menoch. lib. 2. arbitr. Jud. cas. 488. Aliquando tamen eadem rectè vendi possunt, si res minoris sunt pretij, veluti mancipia publica, prædia publica &c. & majus exinde Reipublicæ promaneat commodum, & singuli civiù, vel etiã eorù potior pars cù expressione nominis consenserint, per l. fin. C. de vend. reb. civitat. (b) pr. Inst. quib. alienar. lic. l. 1. §. & cum 15. C. de rei uxor. action. l. Lex Julia. 4. ff. de fund. dotal. l. cum vir. 42. ff. de usurpat. & usucap. (c) tot. tit. C. de litig. l. fin. C. de hered. & act. vend. l. 1. ff. de litig. l. 1. §. fin. ff. qua res pignor. vel hypoth. data. Imo, quod si quis sciens litigiosam rem emerit, emtor una cum re amittit pretium, quod in fiscum transferendum, & Venditor parem insuper quantiratem in pœnam fisco inferre tenetur l. fin. C. de litig.

C

rig.

tig. Si quis verò incius rem emerit litigiosam, Emtio quidem
 annihilatur, pretium tamen cum alia tertia parte Emtor reci-
 pit, *d. l. fin. C. eod.* Quæ a. res dicatur litigiosa, Ictus Irnerius in
~~autb. Litigiosa C. eod. exponit.~~ (d) *l. fin. emtione. 34. §. item. 3. ff.*
de contrab. emt. Hic tamen sciens Emtor ab ignorante discer-
 nendus. Nam si quis incius rem furtivam emerit, tenetur
 quidem eam restituere, aut si consumta est, pretium refundere,
l. incivilis. 2. C. de furt. Venditoré tamé sibi obligatú habet. *d. l. 34.*
§. 3. ff. de contrab. emt. Mozz. de contrab. Rubr. de Emtione & Ven-
dit. tit. de Rebus quæ emi & vendi possunt. n. 31. Schn. ad §. fin. Inst.
b. t. n. 3. Menoch. de Recup. possess. Remed. 16. num. 32. Si verò sci-
 ens rem furtivam emerit, furti tenetur. *arg. d. l. 2. C. de furt. &*
hodierna ex observantia pœnæ fustigationis vel relegationis
subjicitur, teste Berlich. Concl. 44. part. 5. n. 4. & seq. (e) Bona mi-
 norum alienari non posse patet ex *l. 1. ff. de reb. eor. qui sub tutel.*
vel cura, tot. tit. C. de prad. & aliis reb. minor. De furiosorum bo-
 nis idem Juris est, per *l. Marcellus. 25. ff. de fidejussor. & mandat.*
 His comparantur prodigi, *l. orationi. 2. C. de cumt. furios. vel*
prodig. Mozz. de Emt. & Vend. tit. de Rebus quæ emi & vendi possunt
n. 42. Treut. vol. 1. Disp. 28. th. 5. lit. (e) Quandoquæ tamen, si
 ingens suadeat necessitas, bona eorum cum decreto Judicis, præ-
 via causæ cognitione, vendi possunt, per *l. minorum. 6. §. tot. tit.*
C. de prad. & aliis reb. minor. Mozz. d. l. Quæ verò ad causæ co-
gnitionem pertineant, eruditè persequitur Menosb. de Arbitr.
Judic. lib. 2. Cas. 172. (f) De Jure Civili licet cuivis bona avita
 vendere quodocunq; velit, *l. dudum. 14. C. de contrab. emt.* De
 Jure Saxonico non datur eadem facultas. Cum enim Jus Re-
 tractus (quod *επιμύθεως* dicitur) Reipublicæ videretur profi-
 cuum, ac Jure divino comprobatum *Lev. 25.* Saxonici depre-
 henderent Juris authores, illud in usum revocare non dubita-
 runt. *Landt. lib. 1. art. 8. & 2. libr. 3. art. 83. Treut. vol. 1. Disp. 28.*
th. 5. lit. E. Quod Electori Augusto etiam placuit, *part. 2. consf.*
31. ubi tamen solis ascendentibus & descendentibus, iisque gra-
 du proximioribus, collateralibus non æquè, Jus retractus con-
 cedit. *Vid. Berlich. part. 2. Concl. 39. Schulz. in Syn. Inst. de donat.*
 lit.

lit. (b) & tit. quib. alienar. lic. vel non lit. (a) (g) Prædia feudalia, quamvis alienari possint, absq; domini tamen consensu vasallo ea vendere non potest, per Constitutionem Friderici II. Imperatoris, tit. 55. lib. 2. F. nisi ingenseum urgeat necessitas, quæ cū periculo vitæ ejus suorumq; conjuncta est, arg. l. ult. C. de parrib. qui fil. distinx. idq; observantia comprobatur esse testatur Myns. 6. obs. 30. (h) Per l. fin. C. de Jur. Emphit. Sichard. ibid. Moller. Semestr. lib. 3. c. 45. n. 3. Carpz. in Jurisp. F. R. S. part. 2. const. 28. def. 18.

THES. XIII.

Hucusquè de materia circa quam, Rebus scilicet, sequitur de Materia in qua, nempe de Personis, quarum alia ad Emptionem Venditionem sunt idonea, alia minus idonea. Sed cum contrariorum uno cognito, cognoscatur & alterum (a) videamus solummodo eos, qui contrahere Emptionem-Venditionem nequeunt. Arcentur a. ab Emptione-Venditione, alij Natura, ut infans & furiosus (b). Alij Lege, idquè vel ob ingenij imbecillitatem, ut pupillus, minor, (c) vel ob corruptos mores (d) ut prodigus.

(a) pr. Inst. de his qui sui vel alien. jur. Ever. in Top. Loc. à contrar. n. 1. (b) l. obligationes. 1. §. furiosum. 12. ff. de O. & A. l. 2. C. de contrab. emt. §. sed & 4. Inst. de Curator. l. in negotiis. 5. l. furiosi. 40. ff. de R. 7. Ratio est, quia furiosus nullum animi judicium habet, atq; ideo nihil quicquam agere aut velle potest l. 47. ff. de acquir. vel amitt. hered. Phil. Matth. ad l. 5. ff. de R. 7. n. 3. Parilis ratio militat in infante, l. pupillus. 9. ff. de acquir. vel amitt. hered. l. quod infans. 60. ff. de reivindic. Bronch. ad d. l. 5. ff. de R. 7. §. sed quodro. Inst. de inutil. stipular. (c) Pupillum absq; tutoris auctoritate nequè vendere, neq; emere posse constat ex pr. Inst. de auctor. tutor. l. pupillus. 5. §. 1. ff. de auctor. tutor. nisi eò conditio ejus melioretur d. l. 5. in pr. & §. 1. ff. eod. l. 13. §. 1. l. 41. ff. de condit. indeb. Eadem sorte fruitur minor per l. si curatorem. 3. C. de in integr. restitut. minor. Sichard. ibid. Gædd. ad l. 21. ff. de V. S. n. 6. (d) Prodigus, cui per sententiam judicis bonis interdictum est,

emere vel vendere nequit, *pr. l. Julianus. 10. ff. de curat. furios. l. is cui bonis. 6. ff. de V. O. l. furiosi. 40. ff. de R. Jur.*

THESES. XIV.

Materiam excipit Effectus, qui vel Internus; vel Externus. Internum Effectum Emtio-Venditio triplicem producit: I. quod periculum & commodum rei venditæ, licet ea emtori nondum tradita sit, ad Emtores pertineat, statim atque de pretio contrahentes convenerint, (a) II. Quod perfecta Emtione non sit locus (b) pœnitentiæ, sed uterque obligetur ad implendum contractum, h. e. Emtores ad exhibendum pretium, & Venditor ad tradendam rem (c) III. Quod Venditor obligetur ad præstandam Emtori Evictionem (d).

(a) *S. cum autem. 3. Inst. de Emr. & Vend. l. necessariò. 8. ff. de peric. & commod. rei vend. quod & Juri Naturali consonum est, secundum quod incommoda cujusq; rei sequuntur eum, quem sequuntur commoda l. 10. ff. de R. J. Igitur cum commoda & accessiones rei venditæ ad Emtores transeant, quod patet exemplo thesauri inventi in domo vendita, qui Emtori cedit, l. à tutore. 67. ff. de rei vindic. incommoda quoq; ad eum pertinent. Quod si v. culpa, mora, vel fraude venditoris res interijt, periculum ad venditorem spectat, d. S. cum autem. 3. f. b. t. Plures hujus regulæ Exceptiones tradit Schneid. ad c. S. 3. Inst. b. t. n. 3. & seqq. Myns. cent. 6. obs. 36. Petr. Gregor. in Syntag. f. U. lib. 25. cap. 18. n. 8. Quomodo a. Venditor in mora esse dicatur exponitur in l. ratio. 3. S. ult. vers. mora ff. de action. emr. & vend. Interea Venditor ante traditionem ad curam atque custodiam rei venditæ bono patri familias convenientem, obstrictus est, l. hoc ita. 2. S. custodiam. 1. l. custodiam. 3. ff. de peric. & commod. rei vend. l. quod sepè. 35. S. si res. 4. ff. de contrab. Emr. l. venditor. 36. ff. de action. Emr. & vend. non tamen tenetur de casu fortuito, d. S. cum autem. 3. f. b. t. neque de eo, quod servorum negligentia commissum est, l. si vendita. 11. ff. de peric. & comm. red. vend. d. S. 3. Inst. b. t. nisi [redacted] fortuitum casum in se susceperit. l. si ut cer-*

pacto

10. S.

131
eo. §. 2. ff. commod. l. qua fortuitis. 6. C. de pignorat. action. (b)
l. ritas. 7. C. de rescind. vend. l. res bona. 54. ff. de contrab. emt. Wesenb.
in Parat. ibid. (c) Perfecta Emptione Emtor pretium Venditoris
facere debet, l. ex emto. 11. §. 2. ff. de action. emt. & vend.
pr. l. 1. ff. de rer. permut. Venditor è contra Emtori rem præstet,
d. l. 11. §. 2. ff. de act. emt. & vend. Wesenb. in Parat. ff. de contrab.
emt. n. 12. Non equidem Rem Emtoris facere tenetur, l. sita.
25. §. qui vendit. 1. ff. de contrab. Emt. quemadmodum Emtor
pretium Venditoris facere necessum habet, d. l. ex emto. 11. §. 2.
ff. de action. emt. & vend. sed sufficit si dominium tale, quale ipse
habet, in Emtorem transfert, & Evictionis nomine eidem se
obstringit d. l. 11. §. 2. ff. eod. Rationem Dd. hanc tradunt; ne
propter incertitudinem & difficultatem probationis dominio-
rum impediatur hic contractus usibus quotidianis maximè ne-
cessarius. Wesenb. in Parat. de contrab. Emt. n. 12. Petrus Gre-
gor. in Syntag. Jur. Un. lib. 25. cap. 18. n. 4. Atquè ex eo Emtoris
differt conditio à Venditoris; rationem differentie Arumæus
in eo collocat, quia pretii aliàs nullus foret usus, si Emtor id
non faceret Venditoris; at rei etiam usus est, licet accipientis
non fiat, cum commodari, locari possit, eaq; de causa traditio
sufficit. Fundamentum hujus responsionis ponit in §. constitu-
itur, 2. Inst. de usufr. Arum. Exer. 14. th. 4. ubi & Mozz. sententi-
am infringit. Præterea tanta Venditori incumbit necessitas tra-
dendi rem, ut non liberetur si interesse solvere velit, d. l. ex emto.
11. §. 2. l. servus. 30. ff. de action. Emt. Treut. vol. 1. Disp. 28. th. 2. lit.
(b) Sibarid. ad rubr. C. de contrab. emt. n. 8. Schulz. in Syn. Inst.
b. tit. lit. (d) Excellentiss. Dn. D. Coselim, in Evocatione l. 23. ff. de
R. J. (h) l. ex emto. 11. §. 2. ff. de action. emt. l. in vendendo. 66. in
pr. ff. de contr. emtion. etiamsi de ea contrahentes non egerint,
l. non dubitatur. 6. C. de Evict. Petrus Gregorius in Syntag. Jur. Un.
lib. 25. cap. 22. n. 2. Wesenb. consil. 12. n. 39. & Consil. 331. n. 197. Te-
netur à Venditor Evictionis nomine de Jure Civili usq; ad an-
nos triginta, per l. si obligatus. 19. l. emti actio 21. C. de Evict. juncto
tot. tit. C. de prescript. trigint. vel quadrag. ann. Hodierna obser-
vantia discrimen facit inter bona mobilia & immobilia, de il-

lis venditor tenetur uno anno & die; de his verò usq; ad triginta & unum annum cum sex septimanis & tribus diebus: *Vid. Schulz. in Syn. Inst. bic. lit. (c).*

THES. XV.

Effectui Interno Emtionis-Venditionis, Externus subnectundus est, qui consistit in Actionibus. Actiones ex Emtione-Venditione duæ prodeunt, quæ Civiles (a) sunt, bonæ fidei, (b) transitoria, (c) & directæ (d): prior dicitur actio ex Emto, (e) & datur Emtori; altera Venditori conceditur (f) & vocatur Actio ex vendito.

(a) *per l. proinde. 33. ff. de adilit. edict.* (b) *l. ex emto. 11. §. 1. ff. de action. Em. & vend. §. actionum. 28. Inst. de action.* (c) Et datur in hæredem universalem *l. non est. 10. l. Lucius. 47. ff. de action. emt. non verò singularem. Wesenb. in Parat. ff. de action. emt. & vend. n. 2.* (d) quia utraq; ab eo, cui competit, nomen sortita est, *Vultej. in Jurisprud. Rom. cap. 9. n. 2.* & quia utriusq; contractuum par ratio iisdem habetur, *Wesenb. in Parat. ff. de action. emt. & vend. n. 2.* aliquando tamen utiles evadunt, quando iisdem agitur ad Emtionem-Venditionem rescindendam, *l. ex emto. 11. §. si quis virginem. 5. & seq. ff. de action. emt. & vendit. Wesenbec. d. l.* (e) Hæc actio datur Emtori qui pretium solvit, *l. Julianus. 13. §. offerri. 8. ff. de action. emt. & vend.* contra Venditorem, ad consequendam rem venditam, *l. ex emto. 11. §. 2. ff. h. r. l. 1. C. eod. cum vacua ejus possessione, l. si in emtione. 2. §. 1. ff. d. tit. de action. emt. & vend. l. si pater. 8. C. eod. & rei accessionibus, l. post perfectam. C. d. tit.* (f) Quæ datur Venditori contra Emtozem ad consequendum pretium, cum ejusdem usuris, *l. Julianus. 13. §. ex vendito. 19. & seq. ff. de action. emt. & vend.* Nec interest, sive quis proprio, sive alieno nomine emerit, ac potest Venditor nihilominus procuratorem ac si proprio nomine emisset, ad solutionem compellere, *per l. cum vendente. 4. C. ubi caus. fiscal. Fulv. Pacian. de Probat. vol. 1. cap. 26. n. 26.*

THES. XVI.

Restat, ut de accessorio Emtionis-Venditionis, artha, quædam subjungamus. Dicitur autem Arrha Emtionis ac-

1721
nis accidens, quia absquè ea rectè contrahi potest (a) quæ si data, priusquam Emtio-Venditio perfecta est, facultatem recedendi à contractu cum amissione ejusdem, non infringit; secus si perfecto contractui superaddita est, & tunc ab eodem ne quidem cum jactura arrhæ resilire licet (b).

(a) *pr. l. quod sepe. 35. ff. de contrah. emt. & dari arrha solet, vel in præsentì pecunia, ut patet ex l. ex emto. 11. §. is. qui. 6. ff. de action. emt. & vend. vel in alia quavis materia prout videre est in d. l. 11. §. 6. ff. de action. emt. & vend. l. cuicumq; 33. §. 15. ff. de institor. action. Priori modo arrha in partem pretij cedit, l. de Lege. 6. l. mulier. 8. ff. de Lege commiss. Posteriori modo in argumentum solummodo & probationem Emtionis datur, d. l. quod sepe 35. ff. contrah. emt. Vid. Schneid. ad pr. Inst. de Emt. & Vend. n. 13. & consumpta Emtione-Venditione repeti potest, adserente Cujac. lib. 9. obs. 17. (b) Quæstio hæc satis agitata est, & variæ hic Dd. audiuntur sententiæ: Alij existimant, licere Emtori vel venditori pro lubitu à contractu resilire, sive contractus Emtionis-Venditionis perfectus sit, sive imperfectus, modo Emtor arrham amittat; Venditor è contra arrham duplicatam, per pr. Inst. de Emt. & vend. l. 17. circa fin. C. de fid. instrum. Treut. vol. 1. Disp. 28. tb. 3. lit. (b) Aliam decisionem suppeditat Schneid. ad pr. Inst. b. t. n. 13. quam nolumus transcribere. Applausum videtur præ ceteris mereri sententia eorum, qui existimant, à contractu Emtionis-Venditionis perfecto data arrha recedere neutri contrahentium licere alteri invito, ne quidem cum jactura arrhæ, per l. de contractu. 3. C. de rescind. vend. à contractu v. Emtionis-Venditionis adhuc dum imperfecto, cum dispendio arrhæ recedere quem posse. Atquè de contractu imperfecto intelligendum esse pr. Inst. de contrah. emt. & d. l. 17. ff. de fid. instrum. quod prolixè probant, Wesenbec. in Parat. hic. n. 9. Mozz. de Emt. & Vend. tit. de Accidentalibus Emtionis, n. 9. & seqq. Hoenon. Disp. ad Inst. 16. tb. 5. Arum. Disp. ad Dig. 13. tb. 3.*

THES. XVII.

Hucusquè de Constitutione Emtionis-Venditionis, sequitur ejusdem Solutio. Dissolvitur autem Emtio & Ven-

& Venditio modis multis (a). Nos in duobus potioribus hic acquiescemus. Primus modus est contrarius consensus (b) Alter, est læsio enormis, dimidium iusti pretij transgressa (c).

(a) De his vide *Mozz. de Emt. & Vendit. tit. quibus casibus annuletur Emtio & Venditio. Sichard. ad rubr. C. de rescind. vend. n. 2. & seqq.* (b) Quemadmodum solo consensu Emtio - Venditio perficitur, *pr. Inst. de Emtion. & Vend.* ita mutuo dissensu contrahentium dissolvi potest, *tot. tit. C. quand. lic. ab emt. disced. quo enim genere quid colligatum est, eodem & dissolvi potest, l. nihil. 35. ff. de R. J.* (c) Fit quoq; solutio Emtionis - Venditionis altero invito, puta, si venditor ignorans majoris pretij rem, vili vendiderit, atquè ultra dimidiū læsus sit, tunc Emtio Veditio interveniente Judicis autoritate rescindi potest, nisi Emtor, quod iusto deest pretio refundere præoptet, *l. rem majoris. 2. C. de rescind. vend. & Contractus ille Judicis autoritate fuerit confirmatus, Sichard. ad d. l. 2. C. n. 5. Carpz. Jurisp. Rom. Sax. part. 2. const. 34. def. 4.* Atquè beneficium hoc rectè Emtor sibi quoq; vendicat, quippe Venditor beneficium hoc sortitur non qua Venditor, sed qua læsus, eademq; in Emtore militat ratio ex natura correlativorum. *Donell. ad b. l. Sichard. ad eand. n. 4. Schulz. in Syn. Inst. tit. de Emt. & Vend. lit. C. Pari ratione Juris hujus l. 2. beneficium ad quosvis contractus bonæ fidei extendunt, Sichard. ad hanc l. 2. C. n. 4. Carpz. Jurisp. Rom. Sax. part. 2. Const. 34. def. 1. Hackelm. Disp. II. Illust. Quest. tb. 10. Schulz. d. l. lit. (c).*

TANTUM!

00 A 6414

ULB Halle

3

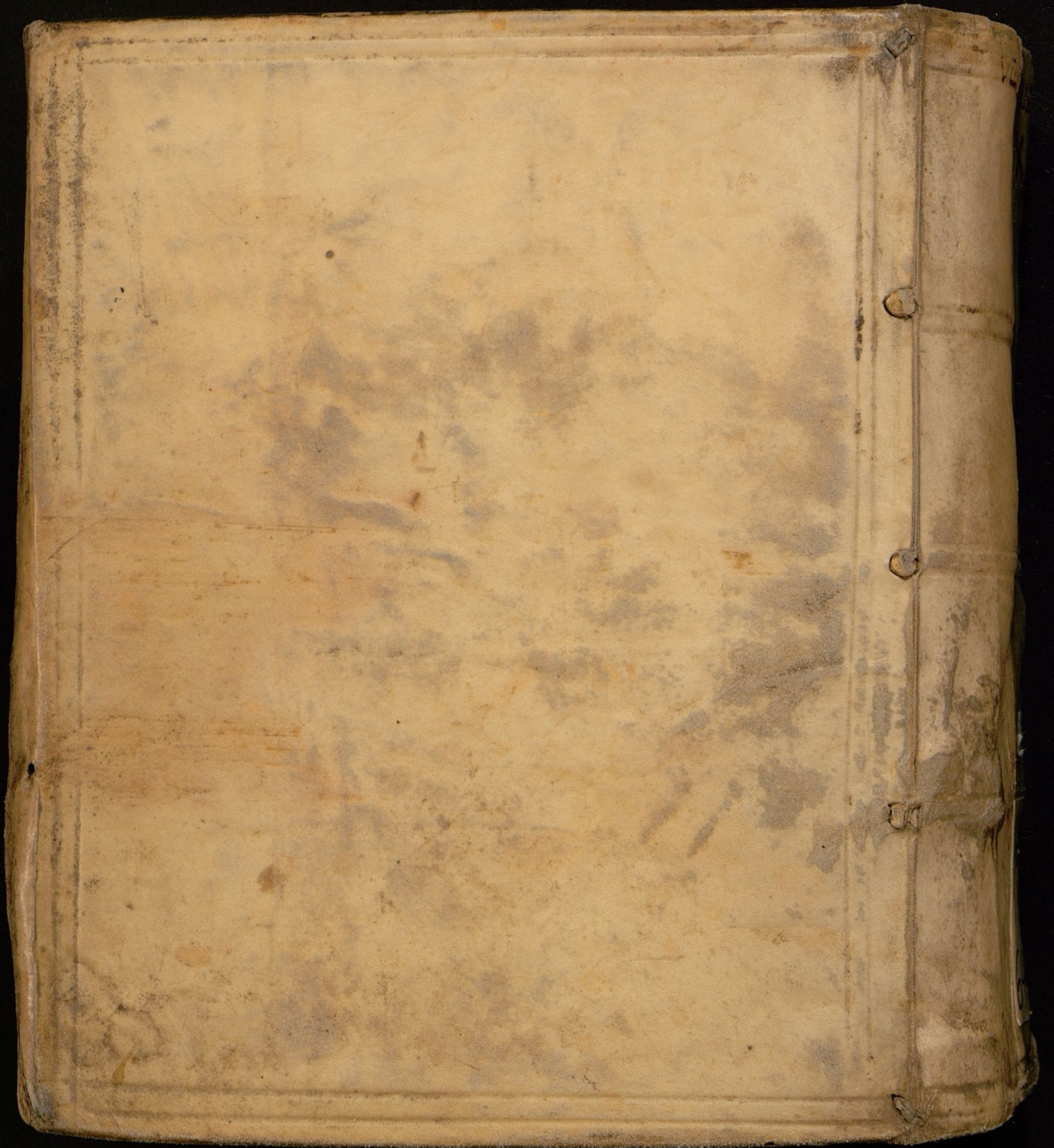
002 928 094

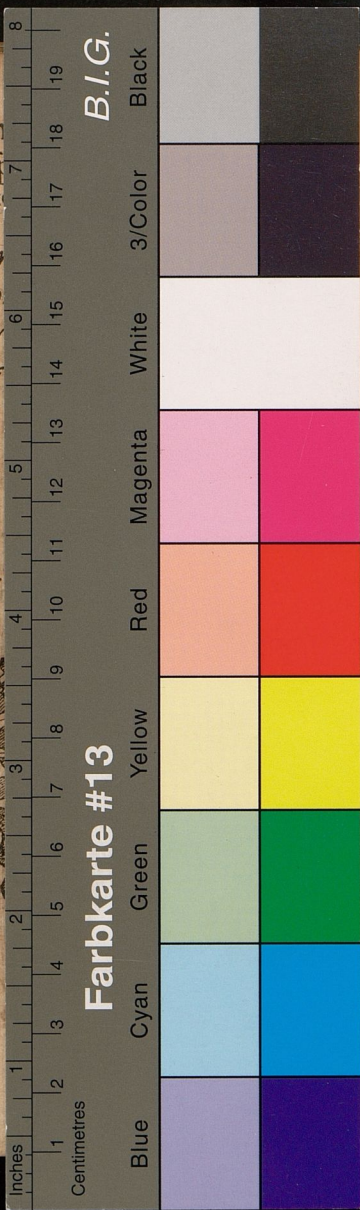

R

1017

DISPUTATIO JURIDICA

De

EMPTIONE ET VENDITIONE.

Quam

Adspirante divino Favonio
Indultu

Magnifici Ordinis JCoorum
In illustri Leucorea

PRÆSIDE

Viro Amplissimo atq; Consultissimo

DN. MICHAELE LEDERE-
RO, J. U. D. Facultatis Juridicæ Assessore & p. t. De-
cano spectatissimo, ut & Electoralis Advocato Ordinario,
Præceptore atq; Promotore suo, optimo,
maximo.

*Placida disquisitioni
subjicit*

GEORGIUS BURCHARDI, Witteberg.

Ad diem *Februarij, In Auditorio JEtor.* *9. Martij*
Horis consuetis.

✻[†]✻

WITTEBERGÆ,

Ex Officinâ Typographicâ JOHANNIS HAKEN, 1650.

4 &

XXII